

Wojna, pokój i wolność

(Dokończenie ze strony 3)

Entropia to szalony pomysł złych Bogów, to złudzenie – ja, jestem sam sobie – sterem, żeglarzem, okrętem.

Taki świat boli. Doskwiera. Przytłacza ludzi wątpliwych, wrażliwych, pokornych, ludzi wielkich serc, którzy wiedzą co znaczy: kochać, cieszyć się, w coś wierzyć i płakać po stracie. Ludzi świata, którego już nie ma...

Dziatkowie i dziadki

najpierw dziadkowie
pomagają dziatkom
w stawianiu pierwszych kroków
na wirującej kuli ziemskiej

potem dziadkowie
uczą dziadki
chodzenia
po księżycowym
wirtualnym globie
gdzie wśród pinów i kodów
poruszają się
niezgrabnie
jak Armstrong
na Księżycu
i stale zachciwa im się powrotu
na Starą Ziemię

jednak Stara Ziemia
usuwa się im
coraz bardziej
spod nóg
i coraz częściej
śni się dziadkom po nocach
że całkiem zniknął
wymieniony przez złego czarodzieja
na supernowoczesny model
cyberświata

z którego ich wyeksmitowano

dreptają pukają w drzwi i w okienko
lecz żaden ze starych kluczy
nie pasuje
do żadnego z zamków
w ich serdecznych skrytkach

Nieuchronnie odnoszę wrażenie, że „dziatkowie” już nie doceniają pomocy w pierwszych krokach, o wirującej kuli ziemskiej wiedzą tylko tyle, że jest wokół niej „ocieplenie klimatu” i mierzymy ku jakiejś bliżej nieokreślonej katastrofie, zatruwając naszą zieloną planetę, przy czym katastrofa ta to nie żadne wojny, kryzysy finansowe czy pandemii, a bardziej hipotetyczny armageddon zalewających nas wód, a nad tymi wodami przecież... brak ducha, duchów nadprzyrodzonych, bo jest przecież owa przyroda – w niej ukrył się i Bóg, i wolność, i piękno i poezja... a może i gorzej, bo po życiu tylko nicość i

bezgraniczna pustka. Bezgraniczna? Wolne żarty. Świat to granice.

Spełnia się zatem *Nikifor* cyberświata. Wystrugano oto nowych ekoludzi, niezbyt lotnych, mało czytanych (żeby nie powiedzieć w ogóle nieoczytanych), łatwo łykających dobrze spreparowane „poruszaczki” emocji i odpowiednio reagujących na ... wolność i jej imperatyw – już nowy, nowoczesny, by nie powiedzieć cyfrowy.

Ten wiersz, wiersz o dziatkach i dziadkach jest właśnie dowodem na wolność, ale to ta wolność starodawna, wolność, której już nie ma. On jest właśnie napisany wolnością. Wolnością, której już nikt prawie nie rozumie, albo ci, co rozumieją wymierają w zastraszającym tempie. Jest napisany wolnością, bo właśnie to narracja dziś niezrozumiała, posiłkowanie się staromodną wizją świata, jakiegoś następstwa pokoleń, u podłoża którego leżą: miłość, szacunek, następstwo kolei rzeczy. Czy może nawet, w domyśle, jakieś nieuchronne przemijanie. To za skomplikowane, za normalne, za mało zdeformowane. Lepiej napisać taki wiersz / jak Sebastian Brejnak/

FK

L. jama nosowa

Sam opis to wystarczy żeby przestudiować
twarz w trybie zaocznym
(za uszami niczego nie widać pod światło)

Aparatury działają w poprzek historii
prężni maszyniści kleją fantomy zamiast bólu
To wciąż za mało jak na czas
który się ma albo posiada
za dużo na literaturę bez dotacji
(przerwami na papierosa fingującej
wypróżnienie)

Zaczerpniecie głębokiej ziemi prosto do płuc
płyccie przy punkcie K języka

On tnie na kawałki sprośne dykcje
i zabija brudne szyby gładką dyktą

Skądinąd niezły wiersz tej naszej nowej polskiej poezji, ale dla kogo są te wiersze – pytam? Dla tych niczego nie czytających kretyków? Co oni z tego pojmą? Nic z tego nie rozumieją. My rozumiemy, ale co z tego. Jak rozmawiać z czytelnikiem przeciętnym, chcącym czytać dla informacji, rozrywki i poszerzenia światów? Sądzę, że lepiej rozmawiać i pisać Baranem, nie Brejnakiem, a ponieważ ten wiersz, wiersz awangardy językowej, tak dziś świetnie lansowanej przez elitarne środowiska poetyckie dowodzi tylko tego, że... chyba lepiej i prościej przemawiać Baranem do ludzi i świata żeby jeszcze choć cząstkę (tej poezji) ocalić – ale i cząstkę: normalności, ciepła i wzajemnego zrozumienia, aby ta samotność coraz powszechniejsza trochę mniej bolała.

Dla jednych będzie Baran, dla innych pojawi się Brejnak. To wciąż jedna i ta sama poezja. Nasza poezja. Dlatego chyba uznałem, że Baran jest pisany wolnością, a Brejnak modą, że Baran nie musi już nikomu niczego udowodniać, nawet sam sobie i ma w poważaniu mody i efemerydę języka, a kreuje prawdziwe proste przeżycie, a nie wypróżnienia zbunt-

wanych młodych napalonych... Brejnak, jak mu latek przybędzie sam napisze Baranem – jak go trochę los przeciągnie pod nowotworem i śmierć w oczy spojrzysz... a każdemu spojrzysz...

Prestrogi starego poparzonego dla młodego napalonego

to prawda
że prawda i tylko prawda
może wyzwolić

lecz z prawdą trzeba się ostrożnie
obchodzić

prawda
mój drogi
bywa ostra
jak lancet chirurga
moment nieuwagi
i już ktoś jest poraniony
lub okaleczony

widziałem człowieka
który gdzie się pojawiał
wymachiwał szabelką prawdy
i brzytwą Ockhama
siejąc popłoch
aż stał się groźny
dla otoczenia
i zamknięto go
w szpitalu dla szczerych idiotów

najlepiej przechowywać ostrą prawdę
w futerales
i używać tylko w razie konieczności
żeby
nie podcinać skrzydeł
nie gasić w krąg ducha

zaś na podręczny użytek
mój napalony
noś ze sobą
plastykową prawdawkę
jednorazowego użytku
z poduszkatwym zaokrągleniem
zamiast ostrza

tłumaczył stary młodemu
lecz ten patrzył w inną stronę
i był poza jego zasięgiem

Dożyliśmy tak oto czasów, kiedy wszyscy wydajemy się być już poza zasięgiem. Bo cóż to znaczy zasięg? Może dziś zasięg = wolność? Pytanie jest o tyle retoryczne o ile zdefiniujemy ów zasięg. Tyle, że zasięg ten wydaje się być niedefiniowalnym punktem odniesienia czasów bez treści, bez sensu i bez przemyśleń. Tak jak i wolność. Martwe pojęcie dla ... lekkoduchów.

Żyjemy jakby w innych światach. Ani z nas konserwatyści, ani postępowcy. Ani z nas bohaterowie, ani tchórze. My, z tamtej epoki, chcemy coś ocalić, ci nowi, młodzi czy nawet nieco starsi, nie za bardzo wiedzą, czują i rozumieją co my tak naprawdę chcemy ocalić. Samotni w efekcie są i jedni i drudzy.

(Dokończenie na stronie 8)